

תדפיסי תעודות וחוקים

הכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם

19

הַכְרֵזָה לְכָל בָּאֵי עוֹלָם בְּדִבְרֵי זִכְיוֹת הָאָדָם

הוֹאִיל וְהִכְרָה בְּכָבוֹד הַטָּבְעִי אֲשֶׁר לְכָל בְּנֵי מִשְׁפַּחַת הָאָדָם וּבְזִכְיוֹתֵיהֶם הַשְׁוֹת וְהַבְלִיתִי נַפְקָעוֹת
הוּא יְסוֹד הַחֹפֶשׁ, הַצֶּדֶק וְהַשְׁלוֹם בְּעוֹלָם.

הוֹאִיל וְהוֹלִיזוֹל בְּזִכְיוֹת הָאָדָם וּבְזִיּוֹן הַבְּשִׁילוֹ מַעֲשִׂים פְּרָאִיִּים שֶׁפָּגְעוּ קָשָׁה בְּמַצְפוּנָה שֶׁל
הָאָנוּשִׁים; וּבְנִין עוֹלָם, שָׁבוּ יִהְיוּ כָּל יְצוּרֵי אָנוּשׁ מִחֲרוֹת הַדְּבוּר וְהָאֲמוּנָה וּמִן הַחֲרוֹת מַפְחָד וּמִמַּחְסוֹר,
הִכְרִזוּ בְּרֹאשׁ שְׂאִיפוֹתָיו שֶׁל כָּל הָאָדָם,

הוֹאִיל וְהִכְרִיחַ חִיוּנֵי הוּא שְׂזִכְיוֹת הָאָדָם תִּהְיֶינָה מוֹנְעוֹת בְּכַח שְׁלִטוֹנוֹ שֶׁל הַחֹק, שֶׁלֹּא יִהְיֶה הָאָדָם
אָנוּס, כְּמַפְלֵט אַחֲרוֹן, לְהַשְׁלִיךְ אֶת יְהוָה עַל מְרִידָה בְּעֲרִיצוֹת וּבְדִכּוּי,

הוֹאִיל וְהִכְרִיחַ חִיוּנֵי הוּא לְקַדֵּם אֶת הַתַּפְתָּחוּתָם שֶׁל יְחִסֵּי יְדִידוֹת בֵּין הָאֲמוֹת,

הוֹאִיל וְהַעֲמִים הַמְּאֻגָּדִים בְּאַרְגוֹן הָאֲמוֹת הַמְּאַחְדוֹת חֲזָרוּ וְאֲשָׁרוּ בְּמַגְלָה אֶת אֲמוּנָתָם בְּזִכְיוֹת
הַיְסוֹד שֶׁל הָאָדָם, בְּכָבוֹדָה וּבְעֶרְכָּה שֶׁל אִישִׁיוֹתוֹ וּבְזִכְיוֹת שְׁוֶה לַגִּבּוֹר וְלֹאֲשָׁה; וּמִנֵּי וּגְמוּרֵי אֲתָם לְסִיעַ
לְקִדְמָה חֲבֵרְתִּית וְלְהַעֲלֹאת רִמַּת הַחַיִּים בְּתוֹךְ יֵתֵר חֲרוֹת,

הוֹאִיל וְהַמְדִּינוֹת הַחֲבֵרוֹת הַתְּחִיבוּ לַפְעֹל, בְּשִׁתּוּף עִם אֲרֻגוֹן הָאֲמוֹת הַמְּאַחְדוֹת, לְטַפּוֹחַ יַחַס
כָּבוֹד כָּלְלִי אֶל זִכְיוֹת הָאָדָם וְאֶל חֲרִיוֹת הַיְסוֹד וְהַקְפָּדָה עַל קִיּוּמָן,

הוֹאִיל וְהַבְנִה מִשְׁתַּפֵּת בְּמַהוּתָן שֶׁל זִכְיוֹת וְחֲרִיוֹת אֵלֶּה הוּא תְּנָאִי חָשׁוּב לְקִיּוּמָה הַשְׁלָם שֶׁל
הַתְּחִיבוֹת זֶה,

לְפִי כֹךְ מְכַרִּיזָה הַעֲצָרָת בְּאֻזְנֵי כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם אֶת הַהִכְרֵזָה הַזֹּאת בְּדִבְרֵי זִכְיוֹת הָאָדָם כְּרִמַּת
הַשְּׂגִימִים כָּלְלִית לְכָל הָעַמִּים וְהָאֲמוֹת, כְּדֵי שֶׁכָּל יָחִיד וְכָל גּוֹף חֲבֵרְתִּי יִשְׁוֶה תָּמִיד לַגִּבּוֹר עֵינָיו וְיִשְׁאֹף
לְטַפֵּחַ, דֶּרֶךְ לַמּוֹד וְחֲנוּף, יַחַס שֶׁל כָּבוֹד אֶל הַזִּכְיוֹת וְאֶל הַחֲרִיוֹת הַלְלוּ, וְלְהַבְטִיחַ בְּאֻמָּצִיעִים
הַדְּרָגָתִיִּים, לְאֲמִיִּים וּבִינְלִאֲמִיִּים, שֶׁהַהִכְרָה בְּעֶקְרוֹנוֹת אֵלֶּה וְהַהִקְפָּדָה עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה כָּלְלִית וְיַעֲלֶה
בְּקֶרֶב אֲכֻלוּסֵי הַמְדִּינוֹת הַחֲבֵרוֹת וּבְקֶרֶב הָאֲכֻלוּסִים שֶׁבְּאַרְצוֹת שְׁפוּטָן.

סְעִיף א. כָּל בְּנֵי הָאָדָם נוֹלְדוּ בְּנֵי חוֹרִין וְשׁוֹיִם בְּעֶרְכָּם וּבְזִכְיוֹתֵיהֶם. כָּלֵם חוֹנְנוֹ בְּתַבּוּנָה וּבְמַצְפּוֹן,
לְפִיכֹךְ חוֹבָה עֲלֵיהֶם לְנַהֵג אִישׁ בְּרִיעָהוּ בְּרוּחַ שֶׁל אַחֻוָּה.

סְעִיף ב. (1) כָּל אָדָם זָכָאִי לְזִכְיוֹת וְלַחֲרִיוֹת שֶׁנִּקְבְּעוּ בְּהִכְרֵזָה זוֹ לֹלֵא הַפְלִיָּה כְּלִשְׁהִי מַטְעָמִי גּוֹעַ,
צָבֵעַ, מִין, לָשׁוֹן, דָּת, יָדָעָה פּוֹלִיטִית אוֹ יָדָעָה בְּבִעִיּוֹת אַחֲרוֹת, בְּגִלְל מוֹצָא לְאֲמִי אוֹ
חֲבֵרְתִּי, קִנְיָן, לִידָה אוֹ מַעֲמָד אַחֵר.

(2) גְּדוּלָּה מְזוֹ, לֹא יִפְלֶה אָדָם עַל פִּי מַעֲמָדָה הַמְדִּינִי, עַל פִּי סְמְכוּתָהּ אוֹ עַל פִּי מַעֲמָדָה
הַבִּינְלִאֲמִי שֶׁל הַמְדִּינָה אוֹ הָאֲרֶץ שְׂאֵלֶיהָ הוּא שִׁיף, בֵּין שֶׁהָאֲרֶץ הִיא עֲצֻמָּאִית, וּבֵין שֶׁהִיא נְתוּנָה
לְנֻאֲמָנוֹת, בֵּין שֶׁהִיא נְטוּלָת שְׁלִטוֹן עֲצָמִי וּבֵין שֶׁרְבוּנוּתָהּ מְגִבֶּלֶת כָּל הַגְּבֻלָּה אַחֲרֶת.

סְעִיף ג. כָּל אָדָם יֵשׁ לוֹ הַזִּכְיוֹת לְחַיִּים, לְחֲרוֹת וּלְבִטְחוֹן אִישִׁי.

סְעִיף ד. לֹא יִהְיֶה אָדָם עֶבֶד אוֹ מְשֻׁעָבָד; עֲבָדוֹת וּסְחָר עֲבָדִים יֵאָסְרוּ לְכָל צוּרוֹתֵיהֶם.

- סעיף ה. לא יהיה אדם נתון לעבדים או לעבדות, ולא ליחס או לעבדות אחרים, בלתי אנושיים או משפילים.
- סעיף ו. כל אדם זכאי להיות מפר בכל מקום באישיות לפני החק.
- סעיף ז. הכל שווים לפני החק וזכאים ללא הפליה להענה שווה של החק. הכל זכאים להענה שווה מפני כל הפליה המפירה את מצוות ההכרזה הזאת ומפני כל הסתה להפליה כזו.
- סעיף ח. כל אחד זכאי לתקנה יעילה מטעם בתי הדין הלאומיים המסמכים נגד מעשים המפירים את זכויות היסוד שנתנו לו על-פי החקקה והחקקים.
- סעיף ט. לא יאסר אדם, לא יעצר ולא יגלה באופן שרירותי.
- סעיף י. כל אדם זכאי, מתוך שוויון גמור עם זולתו, למשפט הוגן ופומבי של בית-דין בלתי תלוי וזל לא משוא פנים בשעה שבאים לקבוע זכויות וחובותיו ולברר כל אשמה פלילית שהובאה נגדו.
- סעיף יא. (1) אדם שנאשם בעברה פלילית חזקתו שהוא זכאי, עד שלא הוכחה אשמתו בחק במשפט פומבי שבו נתנו לו כל הערבות הדרושות להענתו.
- (2) לא ירשע אדם בעברה פלילית על מעשה או על הזנחה שלא נחשבו בשעתם לעברה פלילית לפי החק הלאומי או הבינלאומי. לא יטל ענש חמור מהענש שהיה נוהג בזמן שעבר את העברה הפלילית.
- סעיף יב. לא יהא אדם נתון להתערבות שרירותית בחייו הפרטיים, במשפחתו, במעונו, בחליפת מכתבים שלו ולא לפגיעה בכבודו או בשמו הטוב. כל אדם זכאי להענת החק מפני התערבות או פגיעה כאלה.
- סעיף יג. (1) כל אדם זכאי לחפש תנועה ומגורים בתוך כל מדינה.
- (2) כל אדם זכאי לעזוב כל ארץ, לרבות ארצו, ולחזור אל ארצו.
- סעיף יד. (1) כל אדם זכאי לבקש ולמצא בארצות אחרות מקלט מרדיפות.
- (2) אין להסתמך על זכות זו במקרה של האשמה פלילית שמקורה האמתי במעשי פשע לא-מדיניים או במעשים שהם בנגוד למטרותיהן ולעקרונותיהן של האמות המאחדות.
- סעיף טו. (1) כל אדם זכאי לאזרחות.
- (2) לא תשלל מאדם אזרחותו דרך שרירות ולא תקפח דרך שרירות זכותו להחליף את אזרחותו.
- סעיף טז. (1) כל איש ואשה שהגיעו לפרקם רשאים לבוא בברית הנשואין ולהקים משפחה, ללא כל הגבלה מטעמי גזע, אזרחות או דת. הם זכאים לזכויות שוות במעשה הנשואין בתקופת הנשואין ובשעת בטולם.
- סעיף יז. (1) כל אדם זכאי להיות בעל קנין, בין לבדו ובין ביחד עם אחרים.
- (2) לא ישלל מאדם קנינו דרך שרירות.

סעיף יח. כל אדם זכאי לחרות הממשכה, המצפון והדת; חרות זו כוללת את הזכות להמיר את דתו או את אמונתו ולתת בטיח לדתו או לאמונתו, לבדו או בצבור, ברשות היחיד או ברשות הרבים, דרך הוראה, נהג, פלחן ושמירת מצוות.

סעיף יט. כל אדם זכאי לחרות הדעה והבטיח, לרבות החרות להחזיק בדעות ללא כל הפרעה, ולבקש ידיעות ודעות, ולקבלן ולמסרן בכל הדרכים וללא סיגים גבולות.

סעיף כ. (1) כל אדם זכאי לחרות ההתאספות וההתאגדות בדרכי שלום.

(2) לא יכפו על אדם השתייכות לאגודה.

סעיף כא. (1) כל אדם זכאי להשתתף בהנהלת ארצו, בין השתתפות ישירה ובין דרך נציגות שנבחרה בבחירות חפשיות.

(2) כל אדם זכאי לשויון בכניסה לשרות במנגנון של ארצו.

(3) רצון העם הוא היסוד לסמכותה של הממשלה. העם יביע את רצונו בבחירות פשרות הנשנות לעתים מזמנות, לפי זכות בחירה כללית ושווה ובהצבעה חשאית, או לפי סדר של בחירה חפשית כיוצא בזה.

סעיף כב. כל אדם, כחבר החברה, זכאי לבטחון סוציאלי וזכאי לתבוע שהזכויות הכלכליות הסוציאליות והתרבותיות, שהן חיוניות לכבודו כאדם ולהתפתחותה החפשית של אישיותו, יבטחו במאמץ לאומי ובשתוף פעולה בינלאומי בהתאם לארגונה ולאוצרותיה של המדינה.

סעיף כג. (1) כל אדם זכאי לעבודה, לבחירה חפשית של עבודתו, לתנאי עבודה צודקים והוגנים ולהגנה מפני אבטלה.

(2) כל אדם, ללא כל הפליה, זכאי לשכר שווה בעד עבודה שווה.

(3) כל עובד זכאי לשכר צודק והוגן, אשר יבטיח לו ולבני ביתו קיום הראוי לכבוד האדם שישלם, אם יהיה צורך בכך, על ידי אמצעים אחרים של הגנה סוציאלית.

(4) כל אדם זכאי לאגוד אגודות מקצועיות ולהצטרף לאגודות כדי להגן על עניניו.

סעיף כד. כל אדם זכאי למנוחה ולפנאי, ובכלל זה הגבלת שעות העבודה במדה המתקבלת על הדעת וחפשה בשכר לעתים מזמנות.

סעיף כה. (1) כל אדם זכאי לרמת חיים נאותה לבריאותם ולרווחתם, שלו ושל בני ביתו, לרבות מזון, לבוש, שכון, טפול רפואי, שרותים סוציאליים בדרוש וזכות לבטחון במקרה של אבטלה, מחלה, אי-כשר לעבודה, אלמון, זקנה או מחסור אחר בנסבות שאינן תלויות בו.

(2) אמהות וילדות זכאיות לטפול מיוחד ולסיוע. כל הילדים, בין שנולדו בנשואין או שלא בנשואין, יהנו במדה שווה מהגנה סוציאלית.

סעיף כו. (1) כל אדם זכאי לחנוך. החנוך ינתן חנם, לפחות בשלבנים הראשונים והיסודיים; החנוך בשלב הראשון הוא חובה, החנוך הטכני והמקצועי יהיה מצוי לכל, והחנוך הגבוה יהיה פתוח לכל במדה שווה ועל יסוד הכשרון.

(2) החנוף יכון לפתוחה המלא של האישיות ולטפוח יחס כבוד לזכויות האדם ולחירות היסודיות; החנוף יטפח הבנה, סובלנות וידידות בין כל העמים והקבוצים הדתיים והגזעיים ויסיע למאמץ של האמות המאחדות לקיים את השלום.

(3) להורים זכות בכורה לבחור את דרך החנוף לילדיהם.

סעיף כז. (1) כל אדם זכאי להשתתף תוך חרות בחייו התרבותיים של הצבור, להנות מהאמנויות ולהיות שותף בהתקדמות המדע ובברכתו.

(2) כל אדם זכאי להענת האינטרסים המוסריים והחמריים הפרוכים בכל יצירה מדעית, ספרותית, או אמנותית שהיא פרי רוחו.

סעיף כח. כל אדם זכאי למשטר סוציאלי ובינלאומי, שבו אפשר יהיה לקיים במלואן את הזכויות והחירות אשר נקבעו בהכרזה זו.

סעיף כט. (1) כל אדם יש לו חובות כלפי הכלל, כי רק בתוך הכלל נתונה לו האפשרות להתפתחותה החפשית והמלאה של אישיותו.

(2) לא יגבל אדם בזכויותיו ובחירותיו, פרט לאותן ההגבלות שנקבעו בחק על מנת להבטיח את ההכרה בזכויות ובחירות של הזולת ואת יחס הכבוד אליהן, וכן את מלוי הדרישות הצודקות של המוסר, של הסדר הצבורי ושל טובת הכלל בתוך חברה דמוקרטית.

(3) לעולם לא ישתמשו בזכויות ובחירות אלה בנגוד למטרותיהן ולעקרונותיהן של האמות המאחדות.

סעיף ל. שום דבר בהכרזה זו לא יתפרש כאלו הוא בא להקנות למדינה, לצבור או ליחיד כל זכות שהיא לעסק בפעלה או לבצע מעשה שתכליתם לקפח כל זכות או חרות מן הזכויות והחירות הקבועות בהכרזה זאת.

הספרייה הלאומית

S 2011 A 7890

תדפיסי תעודות וחוקים.

Vol. 1-19 C.1

3153367-10

NIT

יוצא לאור
ע"י המדור להסברה בכתב ולהדרכה,
כחומר עזר ללומדים בחוגים לאזרחות
תשי"ט—1959